

En agraïment a Jordi Solé Tura

- Va ser un home sòlid, senzill, decisiu en moments decisius i no ens va defraudar mai

MONTSERRAT TURA, Consellera de Justícia

EL PERIÒDICO DE CATALUNYA, 7.12.09

Paradoxes del calendari han fet que ens acomiadéssim definitivament d'en **Jordi Solé Tura** el Dia de la Constitució. Ell no era gaire partidari d'aquestes fórmules de marcar *dies de* per recordar-nos d'allò que no hauríem d'oblidar si ho haguéssim incorporat amb la convicció necessària en el nostre ideari. La seva pèrdua ha aconseguit que se'ns facin presents les dificultats i sacrificis de la lluita antifranquista; els paranys limitatius de la transició, un moment en què fins i tot es va intentar excloure els nacionalistes i els comunistes de la ponència que havia d'elaborar la Constitució.

Moments en què la insistència del mateix **Solé Tura** va ser clau per incorporar l'Aliança Popular de **Fraga Iribarne** a la ponència constitucional, conscient que només si la Constitució, en la seva literalitat i en el seu esperit, era acceptada per tot el ventall polític, hi havia alguna possibilitat que la democràcia parlamentària fos perdurable. En **Jordi** era afable i sensible, però sobretot era intel·ligent i molt didàctic. Tots els ponents constitucionals han reconegut la seva aportació decisiva per dotar-nos d'una Carta Magna que ha fet possible el període més llarg del poder polític exercit per l'autèntica representació del poble.

Ningú com **Solé Tura** va afirmar, clarament i sense ambigüitats, que no

era possible avançar en el desplegament d'aquella Constitució que redactava sense un acord substancial sobre el concepte d'Espanya entre totes les forces polítiques i, clarament i sense ambigüitats, tots els partits ho van acceptar. Ningú com en **Jordi Solé Tura** ha explicat de paraula i per escrit les potencialitats d'un desplegament constitucional en un sentit obert i d'aprofundiment democràtic. Ningú com el gran professor, que acabem d'acomiarar per sempre, ha clamat per una doctrina jurídica de fidelitat federal com a element bàsic entre el poder central i les realitats nacionals –reconegudes per la Constitució i els posteriors estatuts d'autonomia. Una fidelitat basada en la confiança recíproca i no en la confrontació com a sistema. Una Constitució i uns estatuts que van ser fets amb molt esforç i que van representar el més gran pacte polític de la nostra història recent. En **Jordi** ho sabia bé, els coneixia fins a la darrera coma, i ens ho explicava apassionadament, afirmant una vegada i una altra que el problema no eren les seves possibles reformes posteriors, sinó la seva aplicació, la seva interpretació diària que necessàriament havia de ser àmplia i generosa.

Quan els primers símptomes de la malaltia de l'Alzheimer, que se l'ha emportat, feien la seva aparició no deixava d'alertar-nos sobre un fenomen no previst en aquell difícil pacte constitucional: la desaparició de la dreta liberal (UCD) i la deriva cada vegada més evident del que fou Alianza Popular (avui Partit Popular) cap a la profunditat de l'abisme extremista fins al punt d'aconseguir que **Fraga Iribarne** –antic ministre de **Franco**– estigui avui posicionat en el sector més moderat d'aquesta formació política. Quan encara era capaç d'utilitzar l'helicòpter mental que descriu el seu fill **Albert**, ens alertava que aquesta deriva arrossegaria tota la política cap a posicions conservadores en la concepció d'Espanya, negant la nació de nacions que definia la

Constitució. La degeneració progressiva del seu teixit neuronal ens ha privat no només de la seva presència assossegadora en el panorama polític català i espanyol, sinó també de les seves interessantíssimes reflexions en aquest sentit, i ara, més que mai, la seva absència se'ns fa evident amb cruessa.

Aquell forner de Mollet del Vallès, que va estudiar de gran, que va implicar-se fins a deixar-ho tot per la llibertat i va ser perseguit per la dictadura militar, el que va destacar sempre per la seva extraordinària intel·ligència, capacitat d'anàlisi i discurs pedagògic, el que va veure créixer el seu fill en una altra terra o des de la presó; més endavant, va aconseguir començar a treballar des de les seves posicions de compromís social profund per canviar aquella Espanya de finals dels anys 70. Això sí, no va poder evitar una certa angoixa al trepitjar les catifes solemnes d'un edifici que havia odiat en el passat i al sentir les olors dels estadants anteriors, *los procuradores en Cortes*.

«M'agradaria que em veiessin com una persona tranquil·la i sensata que ha intentat construir un marc sense discriminacions ni injustícies... Sé que jo no veuré la plena realització d'aquests grans principis, però mentre visqui vull continuar aportant alguna cosa a la marxa de la humanitat cap a un món millor...», diu en la presentació del primer volum de les seves memòries –que ens ha deixat inacabades–, *Una història optimista*, ara, més que mai, de lectura obligada.

Un home sòlid, senzill, reconegut internacionalment sense deixar de ser humil com la seva procedència, que com ell mateix afirmava a la seva generació li va caure «tota la història d'Espanya quan tot just acabava d'obrir el ulls». **Solé Tura** va ser decisiu en moments decisius i no va

defraudar-nos mai, ans al contrari, va obrir les portes de la llibertat i va posar els fonaments del reconeixement de les llibertats nacionals de Catalunya, de la nostra nació de nacions. Un llegat que han agraït els milers de persones, de procedències molt diverses, que aquests dos dies han volgut acomiadar-se d'ell.